

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beleidsnotitie sport en bewegen 2026-2030

Collegedatum: 11 november 2025

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De beleidsnotitie Sport en bewegen 2026-2030 vast te stellen, waarmee de raad besluit vier hoofdthema's aan te wijzen:

- Gezonde en actieve inwoners;
- Iedereen doet mee;
- Vitale en sterke sportverenigingen;
- Goede en voldoende sport- en beweegvoorzieningen.

Aanleiding

De visie van de maatschappij op sport en bewegen verandert en daarmee verandert ook het sport- en beweegbeleid. Sport zorgt ervoor dat jong en oud meedoet, draagt bij aan de leefbaarheid van Wijchen en het zorgt voor een actieve en gezonde levensstijl.

Sport wordt steeds minder alleen een doel op zich. Het is steeds vaker een middel om diverse maatschappelijke doelstellingen en gemeentelijke opgaven te realiseren. De trend van individualisering vraagt om een andere manier van sport en bewegen. Dit heeft gevolgen voor het gebruik van sport- en beweegvoorzieningen. Dit alles vraagt om een herijking van de huidige beleidsnotitie.

De afgelopen jaren is er, met resultaat, hard gewerkt aan de sport in Wijchen. In deze beleidsnotitie zetten we voort wat hieraan heeft bijgedragen. Daarnaast vragen we aandacht voor de volgende ontwikkelingen; aandacht voor een gezonde en actieve leefstijl, inclusief én aangepast sporten en bewegen, vrijwilligers problematiek bij sportverenigingen en een beweegvriendelijke openbare ruimte. Wat dit laatste punt betreft is dit sterk verweven met het recent herijkte speelruimtebeleid 2025-2034. Er worden vier thema's met speerpunten benoemd die invulling geven aan bestaande en nieuwe ontwikkelingen.

Als het gaat om goede en voldoende sport- en beweegvoorzieningen zien we dat zowel bij binnensportaccommodaties als bij (een aantal) buitensportaccommodaties we tegen de grenzen van de capaciteit aanlopen. Gezien de groei van het aantal inwoners van de gemeente is onze uitdaging in de komende jaren vooral ervoor te zorgen dat er voldoende faciliteiten beschikbaar zijn/blijven.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
31-05-2018	Notitie sport en bewegen (Z/18/015250)
30-10-2025	Motie evaluatie speelbeleid als opstap naar een leven lang bewegen

Gewenst resultaat

Sport- en beweegbeleid dat past bij de huidige landelijke en lokale ontwikkelingen.

Argumenten*1.1 Landelijk zijn er veel ontwikkelingen op het gebied van sporten en bewegen.*

Het belang van een gezonde leefstijl, het activeren en de kracht van voorkomen wordt steeds belangrijker gevonden. Hierbij is de integrale samenwerking met andere beleidsterreinen zoals gezondheid, welzijn en onderwijs belangrijk en wordt gestimuleerd. In deze beleidsnotitie volgen wij deze ontwikkelingen en trends die actueel zijn. Samen met partners zullen wij hier invulling aan geven.

1.2. Het sportstimuleringsbeleid is gericht op een leven lang sporten en bewegen.

Sport en bewegen als vrijetijdsbesteding is leuk en geeft plezier. Het draagt bij aan een gezonde en actieve leefstijl. Daarnaast verbindt sport en bewegen mensen en zorgt voor sociale betrokkenheid en participatie. De rol van de gemeente is verbindend, stimulerend en faciliterend. Een grote rol is weggelegd voor onder andere sportverenigingen, beweegaanbieders, buurstsportcoach en de verenigingsondersteuner. Zij voeren het sportbeleid voor een groot deel uit.

1.3. We geven hier invulling aan in een uitvoeringsprogramma

In de beleidsnotitie staat de visie beschreven waarbij per thema aangegeven is wat onze ambitie is en wat we hiervoor doen. In het uitvoeringsprogramma, dat geschreven wordt na vaststelling van de notitie, koppelen we dit aan concrete activiteiten.

1.4 Het schept duidelijkheid richting de Wijchense samenleving

Vanuit de samenleving (o.a. sportverenigingen en onderwijs) is duidelijk hoe de gemeente omgaat met sport en bewegen, waar wel en niet op inzet wordt en waar mogelijkheden zijn voor ondersteuning (subsidies, ondersteuning, regelingen enz.).

1.5 Het levert een bijdrage aan de realisatie van doelstellingen op andere beleidsterreinen

We zetten sport en bewegen in als middel om een bijdrage te leveren aan de realisatie van doelstellingen op onder andere gemeentelijke beleidsterreinen. Sport en bewegen zijn zaken waar velen plezier aan beleven en het draagt bij aan vele maatschappelijke doelstellingen, waarmee het een preventie-instrument is.

1.6 Punt 5 van de motie "evaluatie speelbeleid als een leven lang bewegen" is in het beleid verwerkt

In de beleidsnotitie werken we toe naar een beleid dat inzet op een leven lang bewegen. Om inwoners van jong tot oud in elke levensfase in beweging te krijgen, is een combinatie nodig van verbinding, stimulering en facilitering. We vergroten de verbinding tussen alle betrokken partijen en stimuleren waar mogelijk om het belang van beweging

te benadrukken en activiteiten leuk te maken. We faciliteren onder andere door sportvoorzieningen in stand te houden, nieuwe voorzieningen aan te bieden, kennis beschikbaar te stellen en door een beweegvriendelijke inrichting van de openbare ruimte.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Sport is geen wettelijke taak voor de gemeente

De gemeentewet biedt geen wettelijk kader voor sport- en beweegbeleid. Het maken en uitvoeren van sport- en beweegbeleid is daarmee geen kerntaak. De uitzondering hierop is de huisvesting van het bewegingsonderwijs, hierin heeft de gemeente wel een wettelijke taak. We voelen ons wel verantwoordelijk voor het beleidsterrein en nemen met het opstellen van de beleidsnotitie sport en bewegen 2026–2030 een regierol.

Financiële gevolgen

De huidige budgetten voor sportstimulering blijven gehandhaafd. De acties die voortkomen uit het uitvoeringsprogramma, dat wordt geschreven vanuit de notitie, worden in principe vanuit de bestaande middelen gefinancierd. Indien er vanuit het uitvoeringsprogramma aanvullende middelen gewenst zijn, wordt er een aanvraag bij de gemeenteraad gedaan.

Verenigingsmonitor

Voor de uitvoering van een nieuwe verenigingsmonitor zijn in de huidige gemeentelijke budgetten geen financiële middelen beschikbaar. Omdat we dit om de drie jaar uit laten voeren verwachten we dit op te nemen in de perspectiefnota 2027 ter besluitvorming aan de gemeenteraad.

Capaciteitsonderzoek binnen- en buitensport

Om ervoor te zorgen dat het accommodatieaanbod, zowel voor binnen- als voor buitensport, blijft voldoen aan de behoefte van sportverenigingen en andere gebruikers voeren we een onderzoek uit naar de huidige en toekomstige behoefte. De incidentele kosten van het capaciteitsonderzoek bedragen € 50.000. Hiervoor is geen ruimte in de bestaande begroting, dit nemen we op in de Perspectiefnota 2026.

Buurtsportcoach/verenigingsondersteuner

Om uitvoering te geven aan deze notitie zijn onder andere de buurtsportcoach en verenigingsondersteuner een onmisbare schakel omdat hij/zij de brug slaat tussen sportbeleid en de praktijk.

Beide functies worden gefinancierd vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties. Hierbij worden de personele lasten van de combinatiefunctionarissen voor 40% bekostigd door de rijksoverheid. De overige 60% moet, in dit geval, uit gemeentelijke cofinanciering komen.

Voor de jaren 2024 t/m 2026 heeft de raad hier incidenteel € 180.000,- voor beschikbaar gesteld. Dit betekent ieder jaar (2024 t/m 2026) € 60.000,-. Dit is vanaf 2024 in de meerjarenbegroting 2024 opgenomen.

Vanaf 2027 is het dus niet financieel afgedekt. Dit zal worden opgenomen in de perspectiefnota en ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Communicatie

Na besluitvorming in de Raad wordt de beleidsnotitie gedeeld met de betrokken partners die betrokken zijn bij sport(stimulering) in de gemeente Wijchen.

Inwonersparticipatie

De beleidsnotitie sport en bewegen is tot stand gekomen met onder andere input vanuit de sportcafés en de verenigingsmonitor. Aan de verenigingsmonitor hebben 22 sportverenigingen meegewerkt.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het uitvoeringsprogramma hiervan wordt, na vaststelling van de beleidsnotitie, geschreven en ter informatie aan de raad gestuurd.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlagen

- Beleidsnotitie sport en bewegen 2026-2030.